

Številka: 360-83/2008 - 16
Ljubljana, 1.2.2010

Urad vlade za komuniciranje
Gregorčičeva ulica 25
1000 Ljubljana
predlagam.vladi@gov.si

ZADEVA: Odgovor na predlog 330 »Ponovna preučitev smiselnosti 6. bloka termoelektrarne Šoštanj«

Spoštovani,

Zahvaljujemo se za posredovanje predloga 330, ki govori o ponovni preučitvi Bloka 6 termoelektrarne Šoštanj. Čeprav država ni neposredni investitor v projekt, naj predstavimo nekaj ključnih argumentov, s katerimi Ministrstvo za gospodarstvo ocenjuje, Blok 6 Termoelektrarne Šoštanj za smiseln in potreben.

Z Resolucijo o Nacionalnem energetskega programu je predvidena učinkovita in trajnostna raba domačega premoga Premogovnika Velenje. To je osnova takšnim tehnologijam proizvodnje električne energije na že obstoječi lokaciji, ki so trajnostne, gospodarne in povečujejo zanesljivost preskrbe z električno energijo v državi. Ti argumenti so bili tudi osnova izdaji Energetskega dovoljenja, ki ga je izdal resorni minister za energijo. S tem dokumentom je projekt postal del mehanizma za izvajanje nacionalne energetske politike.

Brez odločitve za to investicijo bi bilo potrebno podaljšati obratovanje obstoječih blokov na obstoječi lokaciji, česar s stališča trajnostnega razvoja in tudi gospodarnosti ni mogoče upravičevati. Analize so tudi pokazale, da bi bila obnova obstoječih strojev zaradi vrste razlogov neupravičena.

Brez odločitve za to investicijo bi bilo tudi potrebno zapreti Premogovnik Velenje, ki ima zaloge premoga še za 40 let, strošek zapiranja pa bi nosili slovenski davkoplačevalci. Čeprav vemo, da so slabost premoga prav višje emisije CO₂, tudi sama EU Komisija v *Drugem strateškem energetskega pregledu* (dostopen na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0781:FIN:SL:PDF>) priznava, da ostaja premog bistven element domače oskrbe z energijo in pomemben alternativni energent nafti in plinu, ki povzročata večjo uvozno odvisnost Evrope od tujih energentov. Proizvodnja energije iz fosilnih goriv v Evropi torej še zdaleč ni preteklost.

Slovenski elektroenergetski sistem, ki je eden od manjših v Evropi, obratuje povezan z evropskim sistemom že 36 let. Termoelektrarna Šoštanj in JEK sta pomembni enoti, ki dajeta temu sistemu tehnično potrebno stabilnost in razpoložljivost Blok 6 bo prispeval k raznovrstnosti proizvedene električne energije v državi glede na vire ter gospodarnost proizvodnje električne energije. Brez Bloka 6 bi torej po izteku življenjske dobe sedanjih blokov v TEŠ postal slovenski elektroenergetski sistem nestabilen, cene elektrike pa bi bilo mnogo težje nadzorovati kot sedaj.

Termoelektrarna Šoštanj proizvajajo približno tretjino slovenskih potreb po elektriki. Elektriko lahko s prilagajanjem proizvodnje zagotavlja v tistih časovnih obdobjih, ko jo sistem potrebuje, za razliko od elektrarn na obnovljive vire, kjer je proizvodnja odvisna od razpoložljivosti energentov, ne pa od potreb odjemalcev.

Leta 2015 bomo zaradi zastarelosti tehnologije, slabih izkoristkov in predvsem nesprejemljivih okoljskih učinkov morali izključiti iz omrežja bloke 1 do 4, blok 5 pa bo v hladni rezervi. Če takrat ne bomo imeli nadomestnega energetskega objekta v obliki Bloka 6, bo Slovenija izgubila približno tretjino lastne proizvodnje elektrike, saj nadomestnih energetskih objektov z enako zmogljivostjo in zanesljivostjo oskrbe ne bo mogoče zgraditi. To pomeni, da bomo morali uvoziti približno polovico električne energije. Na trgu z električno energijo se bo to zanesljivo odražalo z nestabilnimi in nepredvidljivimi cenami, ki bodo zaradi tega vsekakor višje. To bo torej tudi velik cenovni pritisk na odjemalce. Kljub delujočim energetskim trgov je energetska odvisnost povezana s politično odvisnostjo, kar tudi dokazujejo dogodki iz začetka lanskega leta ob zmanjšanju dobav zemeljskega plina.

Z neizgradnjo Bloka 6 bi v Šaleški dolini izgubilo delo vsaj 3.500 ljudi, pomemben vir preživljanja pa bi izgubili tudi njihovi družinski člani, kar je skupaj več kot 12.000 ljudi. Dodatna izguba delovnih mest bi pomenila izjemen socialni pritisk v regiji. Poleg tega projekt podpira tudi lokalna skupnost in številni energetske strokovnjaki.

Kot omenja sam pobudnik v predlogu 330, je izjemnega pomena okoljska sprejemljivost projekta. V blokih 1 do 5 se proizvede 4,5 milijona tona emisij CO₂ na leto. Blok 6 jih bo proizvedel 3,067 milijona ton. Emisije SO₂ se bodo zmanjšale na zanemarljivo količino, drastično se bodo zmanjšale tudi emisije NO_x, in sicer na manj kot 2.000 ton letno (iz sedanjih več kot 8.000 ton letno).

Projekt Blok 6 je po podatkih investitorja ekonomsko rentabilen projekt. Po poslovnih projekcijah (potrdili so jih tudi finančni analitiki banke EIB in EBRD, ki so sicer pri financiranju tovrstnih projektov izjemno konzervativne) bo TEŠ s prodajo energije iz Bloka 6 ustvarjal dovolj visoke prihodke za rentabilno poslovanje.

V primeru, da Bloka 6 ne bi izgradili, bi moral TEŠ v prenovo blokov 1 do 5 vložiti še nadaljnjih 400 milijonov EUR (torej dobro tretjino investicijske vrednosti Bloka 6), poleg tega pa plačevati še izjemno visoke zneske za emisijske kupone.

V primeru neizgradnje Bloka 6 bi bilo potrebno izgraditi nadomestni objekt nekje drugje v Sloveniji. V tem kontekstu se kaže več problemov: sprejemanje lokalne skupnosti, ki je praviloma nenaklonjena tako drastičnemu poseganju v njen prostor, pa četudi gre za energijo iz obnovljivih virov (primer: vetrne elektrarne), zmogljivost objekta, rok izgradnje.

Ministrstvo za gospodarstvo spodbuja proizvodnjo in porabo energije iz obnovljivih virov, v te namene smo v preteklosti sprejeli številne mehanizme (več informacij najdete na spletni strani ministrstva). Ob tem je treba opozoriti, da tudi najbolj optimistični scenariji dolgoročnih energetskih bilanc Republike Slovenije za obdobje 2006 do 2026 sončnim elektrarnam v letu 2020 ne pripisujejo več kot 20 GWh proizvedene električne energije letno. To je v primerjavi s potrebami našega gospodarstva zanemarljiv delež.

Lep pozdrav,

dr. Matej Lahovnik
MINISTER

